

กระทู้ถามที่ ๑๑๐/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ปัญหาความเร็วรถ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันบ้านเมืองได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงถนนทั่วประเทศ โดยได้มีการขยายถนนเป็น ๔ เลน ๖ เลน ๘ เลน และ ๑๐ เลน การสัญจรไปมาสะดวก แต่ปรากฏว่าในเรื่องข้อจำกัดด้านความเร็วรถกลับไม่มีการปรับปรุงมาเป็นเวลาหลายสิบปีแล้ว ทั้งที่รถยนต์มีการพัฒนาการไปมาก ทำให้การควบคุมความเร็วกลายเป็นสาเหตุหนึ่งของการทุจริตเรียกรับเงินของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ดีบางคน จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายปรับปรุงเรื่องข้อจำกัดด้านความเร็วรถให้เป็นไปตามความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

๒. การตั้งด่านตรวจจับความเร็ว โดยตำรวจทางหลวงและตำรวจท้องที่ เป็นการหาประโยชน์โดยทุจริต รัฐบาลจะมีมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร

ขอทราบให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดชัยภูมิ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๑๐/ร.

ของ นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ปัญหาความเร็วรถ

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาความเร็วรถ
ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

ขอเรียนว่า ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ลักษณะ ๕ มีข้อกำหนด
เกี่ยวกับความเร็วของรถไว้ ดังนี้

๑. มาตรา ๖๗ ผู้ขับขี่ต้องขับรถด้วยอัตราความเร็วตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือ
ตามเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้ในทาง

๒. เครื่องหมายจราจรที่ติดตั้งไว้ตามวรรคหนึ่งจะกำหนดอัตราความเร็วขึ้นสูงหรือขึ้นต่ำก็ได้
แต่ต้องไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดในกฎกระทรวง

และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก
พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ในกรณีปกติ ให้กำหนดความเร็วสำหรับรถ ดังต่อไปนี้

๑) สำหรับรถบรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกทุกเกิน ๑,๒๐๐ กิโลกรัม
หรือบรรทุกคนโดยสาร ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ
๖๐ กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ ๘๐ กิโลเมตร

๒) สำหรับรถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน ๑) ขณะที่ลากจูงรถพ่วง รถยนต์
บรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกทุกเกิน ๑,๒๐๐ กิโลกรัม หรือรถยนต์สามล้อ ให้ขับในเขต
กรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ ๔๕ กิโลเมตร หรือนอกเขต
ดังกล่าวให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ ๖๐ กิโลเมตร

๓) สำหรับรถยนต์อื่นที่นอกจากระบุไว้ใน ๑) หรือ ๒) หรือรถจักรยานยนต์
ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ ๘๐ กิโลเมตร หรือ
นอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ ๕๐ กิโลเมตร

ข้อ ๒ ในเขตทางที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นเขตอันตรายหรือเขตให้ขับรถช้า ๆ ให้ลดความเร็วลงและเพิ่มความระมัดระวังขึ้นตามสมควร

ข้อ ๓ ในกรณีที่มีเครื่องหมายจราจรกำหนดอัตราความเร็วต่ำกว่าที่กำหนดในข้อ ๑ ให้ขับไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ รัฐบาลโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตระหนักดีว่าอัตราความเร็วตามกฎหมายกำหนดฉบับดังกล่าวได้กำหนดมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่เมื่อครั้งที่ถนนระหว่างจังหวัดส่วนมากยังคงมี ๒ ช่องจราจรรถวิ่งสวนกัน แต่ปัจจุบันถนนระหว่างจังหวัดเกือบทั้งหมดมี ๔ ช่องจราจรขึ้นไป และมีเกาะกลางถนนแบ่งทิศทางการจราจร ตลอดจนสภาพถนนขณะนี้ดีขึ้นกว่าเดิมเป็นอันมาก ในการประชุมพิจารณาอัตราความเร็วของรถ ก็ได้มีผู้เสนอให้ปรับเพิ่มอัตราที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับที่ ๖ เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงอยู่บ่อยครั้ง กล่าวคือผู้ขับขี่รถส่วนใหญ่ก็ขับเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติได้มีการอะลุ้มอล่วยเกี่ยวกับการใช้ความเร็ว โดยที่เจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงจะจับกุมเฉพาะผู้ขับขี่ที่ใช้ความเร็วเกินกว่า ๑๒๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการผ่อนปรนให้ขับขี่ได้เร็วกว่าที่กฎหมายกำหนดถึง ๓๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง หากมีการเพิ่มอัตราความเร็วในกฎหมาย ก็จะทำให้ผู้ขับขี่ขับรถด้วยความเร็วสูงขึ้นไปมากกว่าที่ขับอยู่ในปัจจุบันอีก ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุที่ร้ายแรง ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของอุบัติเหตุจราจรทางบกซึ่งรวบรวมโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าการขับรถเร็วเกินอัตราที่กำหนดเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุสูงสุด เช่น ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ มีอุบัติเหตุจำนวน ๒๑,๓๓๒ ราย เกิดจากการขับรถเร็วเกินอัตราที่กำหนดหรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๓ ของอุบัติเหตุทั้งหมดที่ได้รับแจ้ง (๑๒๔,๕๓๐ ราย) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มีอุบัติเหตุจำนวน ๑๘,๓๔๕ ราย เกิดจากสาเหตุเดียวกัน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๓ ของอุบัติเหตุทั้งหมดที่ได้รับแจ้ง (๑๒๒,๐๔๐ ราย) และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ไตรมาสแรก (ตุลาคม ๒๕๕๑ - ธันวาคม ๒๕๕๑) เกิดอุบัติเหตุเฉพาะจากการขับรถเร็ว (จำนวน ๒,๗๘๖ ราย)

คำตอบข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้สั่งการกำชับการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจและจุดสกัด ดังนี้

หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๖๒๕.๒๓/๓๗๑๕ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๐

๑. ห้ามมิให้ตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวงเว้นแต่

๑.๑ ด่านตรวจ การจัดตั้งด่านตรวจจะกระทำได้อาจต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ว่าด้วยทางหลวงหรือกองอำนาจการรักษามั่นคงภายใน

๑.๒ จุดตรวจ การตั้งจุดตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ผู้บังคับการ ขึ้นไป โดยพิจารณาว่าเป็นกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง และต้องมีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง

๑.๓ การตั้งจุดสกัด จะตั้งได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้น และจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับหัวหน้าสถานีตำรวจหรือผู้รักษาการแทนขึ้นไป โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนดังกล่าวยังคงมีอยู่

๒. การปฏิบัติ

๒.๑ การปฏิบัติหน้าที่ ณ ด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด จะต้องมียาตำรวจ ชั้นสัญญาบัตรเป็นหัวหน้า และจะต้องแต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๒.๒ การตรวจค้น จับกุม ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีว่าด้วยการนั้น โดยเคร่งครัด

๒.๓ ที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ ต้องมีแผงกั้นที่มีเครื่องหมายการจราจรว่า “หยุด” โดยให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ จะต้องมีการติดป้ายและเครื่องหมายการจราจร และในเวลากลางคืนจะต้องให้มีแสงไฟแสงสว่างให้มองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร ก่อนถึงจุดตรวจ และให้มีแผ่นป้ายแสดงยศ ชื่อ นามสกุล และตำแหน่งหัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่ประจำด่านตรวจหรือจุดตรวจดังกล่าว นอกจากนั้นให้มีแผ่นป้ายแสดงข้อความว่า “หากพบเจ้าหน้าที่ ทูจริต หรือประพฤติมิชอบให้แจ้ง ผู้บังคับการ โทร” (ให้ใส่หมายเลขโทรศัพท์ ของผู้บังคับการไว้) ข้อความดังกล่าวนี้ให้มองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร

๓. การควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติ

๓.๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มต้น หรือเลิกปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจหรือจุดสกัด ให้รายงานทางวิทยุให้ผู้บังคับบัญชาผู้ตั้งอนุมัติให้ตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัดทราบ และเมื่อเสร็จสิ้น การปฏิบัติแล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำจุดตรวจหรือจุดสกัด รายงานผลการปฏิบัติเป็น ปลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้ตั้งอนุมัติภายในวันถัดไป

๓.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับสารวัตรขึ้นไป ผลักเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด ที่มีอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

๓.๓ ให้ถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับสารวัตรขึ้นไปตามที่กล่าวมาข้างต้น จะต้องเอาใจใส่ควบคุมดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ได้บังคับบัญชาของตน มิให้ฉวยโอกาสขณะปฏิบัติหน้าที่ประจำด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด เรียกหรือรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎหมายหรือไปดำเนินการจัดตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด ในเขตทางเดินรถ หรือทางหลวงโดยมิได้รับคำสั่งจากผู้มีอำนาจเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ และหากตรวจพบว่า มีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดประพฤติมิชอบในลักษณะดังกล่าว ก็ให้รีบพิจารณาดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้น ไปตามอำนาจหน้าที่ ทั้งทางคดีอาญาและคดีวินัย แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบโดยมิชักช้า

หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๖๐๑/๕๒๓๕ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๑. ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจับกุมดำเนินคดี ผู้กระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก สอดส่องดูแลผู้ได้บังคับบัญชาของตน มิให้เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์โดยมิชอบจากผู้กระทำผิดดังกล่าวไม่ว่ากรณีใดๆ หากปรากฏข้อเท็จจริงชัดเจนแจ้งว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจคนใดมีพฤติการณ์เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อันมิชอบจากผู้กระทำผิดไม่ว่าจะเป็นลักษณะกระทำร่วมกันหลายคนหรือกระทำเพียงคนเดียวก็ตาม หรือปรากฏว่ามีตำรวจหน่วยอื่นเข้าทำการจับกุมข้าราชการตำรวจที่ประพฤติมิชอบในลักษณะดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาทัณฑ์ทางวินัย ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ และสารวัตร เป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจผู้นั้น ฐานบกพร่องละเลยไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ได้บังคับบัญชาของตน

๒. ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจับกุมดำเนินคดี ผู้กระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก สอดส่องดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ได้บังคับบัญชา โดยใกล้ชิดให้หมั่นเอาใจใส่ควบคุมผู้กระทำผิดกฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง หากปรากฏว่ามีข้าราชการตำรวจหน่วยงานใดปล่อยปละละเลย ไม่สนใจควบคุมผู้ฝ่าฝืนกระทำความผิดกฎหมายดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาทัณฑ์ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ และสารวัตร ผู้รับผิดชอบหน่วยงานนั้นฐานบกพร่องต่อหน้าที่

๓. หากปรากฏข้อเท็จจริงชัดเจนแจ้งว่าผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดดังกล่าวมีส่วนบกพร่องละเลยไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาของตนจนกระทั่งมีการทุจริต หรือมีการปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่การกวาดล้างจับกุมผู้กระทำผิด ให้ลงทัณฑ์ผู้บังคับบัญชาที่บกพร่องนั้นไม่ต่ำกว่ากักขาม และหากพบว่ายังมีการบกพร่องอีก ก็ให้พิจารณาลงทัณฑ์ในสถานหนักขึ้น หรือหากปรากฏข้อเท็จจริงชัดเจนแจ้งว่าผู้บังคับบัญชาคนใดมีส่วนพัวพันกับการทุจริตของผู้ใต้บังคับบัญชา ก็ให้ตั้งกรรมการสอบสวนในข้อหากระทำผิดวินัยร้ายแรง และดำเนินคดีอาญาอีกส่วนหนึ่งด้วย และหากมีหลักฐานแน่ชัดว่ามีการรับประโยชน์ ให้พิจารณาเสนอสำรongsราชการ ให้พักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามควรแก่กรณี แล้วดำเนินการทั้งทางคดีอาญา และคดีวินัยโดยเฉียบขาดต่อไป